

Asia: VN/3882/2021

Lausuntopyyntö kansallista tieliikenteen päästökauppaa koskevasta arviomuistioluonnoksesta

Lausunnonantajan lausunto

Yleinen lausunto arviomuistioluonnoksesta

Voitte tässä lausua yleisesti arviomuistioluonnoksesta

Suomalainen Energiaosuuskunta (SEO) vastustaa kansallista tieliikenteen päästökauppaa. Suomen hiilineutraalisuustavoitteen eteneminen muilla kuin liikennesektorilla ja liikennesektorin jo päätetyillä toimenpiteillä tuottaa halutun lopputuloksen ilman päästökaupan käyttöön ottamista. Päästökauppa tulisi nostamaan polttoaineiden hintoja merkittävästi, minkä vaikutus yhteiskuntamme ja elinkeinoelämämme kilpailukykyyn olisi nykyistä tilannetta olennaisesti huonontava. Alueellinen ja sosiaalinen oikeudenmukaisuus ei toteutuisi päästökaupan käyttöönottamisella, koska polttoaineiden hintojen nousu vaikeuttaisi olennaisesti erityisesti haja-asutusalueiden asukkaiden ja yrittäjien liikkumisen edellytyksiä niin työn kuin vapaa-ajankin osalta.

Asian tausta ja valmistelu sekä nykytila ja sen arviointi

Voitte tässä lausua arviomuistion luvuista 1 ja 2

Fossiilittoman liikenteen tiekartassa vuoteen 2030 mainitut ja jo toteutetut vaiheet yhdessä jakeluvuorituksen jo säädetyn nousun aina 30% asti ovat riittäviä toimenpiteitä taakanjakosektorin sekä ylipäänsä päästövähennystavoitteiden saavuttamiseksi. Suomi on jo tällä hetkellä edelläkävijä eurooppalaisessa vertailussa liikenteen päästövähennyksien eteen tehtyjen toimenpiteiden ja tavoitteiden osalta.

Päästökauppajärjestelmä päästövähennyskeinona

Voitte tässä lausua luvusta 3

Muistion mukaan jakeluyhtiöt voivat sopeutua pienempään polttoaineen tarjontaan lisäämällä sekoitteeseen vaihtoehtoisia polttoaineita, jolloin polttoaineliträn CO₂-päästävyys pienenee. Tämä kuitenkin vaatii merkittäviä investointeja. Tällä hetkellä vaihtoehtoisten polttoaineiden

tuotantokustannukset ovat merkittävästi korkeammat kuin raakaöljystä tuotettujen fossiilisten polttoaineiden. Nämä yhdessä johtavat kestävämpään tilanteeseen jakelijayhtiön, kuten SEO, kannalta. Onkin todennäköistä, että jakelijat siirtävät päästökaupasta aiheutuneet kustannukset polttoaineen pumppuhintoihin niin kauan kuin vaihtoehtoisten biopolttoaineiden osuuden kasvattaminen yli jakeluvaihteen velvoittavan määrän ei ole kannattavaa. Tämä taas johtaa polttoaineiden hintojen niin olennaiseen nousuun, että polttoaineen kysyntä laskee huomattavasti. Polttoaineen jakelijoiden myynnit laskevat ja liiketoiminta muuttuu tämän vuoksi kannattamattomaksi.

Tieliikenteen päästökaupan toteutuksen vaihtoehdot

Voitte tässä lausua luvusta 4 (mm. päästökaupan toteutusvaihtoehdoista, toteuttamiskustannuksista (myös muista kuin viranomaisten hallinnollisista kustannuksista), seurannan, raportoinnin ja todentamisen järjestämisestä.)

Tavoite aloittaa kansallinen päästökauppa vuonna 2026 on liian tiukka ottaen huomioon yksityisten polttoainejakelijoiden resurssit sopeuttaa toimintaansa olennaisten polttoaineiden hintojen nousujen aiheuttamaan kysynnän laskuun ja sen seurauksena tapahtuvan myyntien vähenemisen aiheuttamaan tulojen laskuun. Uusien investointien tekeminen kannattavasti muuttuu erittäin vaikeaksi, mikä ei ole positiivinen asia esim. ympäristöturvallisuuden kannalta asiaa tarkastellen.

Päästökaupan vaikutukset

Voitte tässä lausua luvuista 5.1.-5.5.

Ks. edellä.

Kompensaatiot ja yhteenveto vaikutuksista ja kompensaatioista

Voitte tässä lausua luvuista 5.6. ja 5.7. (Lausunnonantajia pyydetään ottamaan kantaa muistion kompensaatiomalleihin sekä esittämään mahdollisia muita näkemyksiä kompensaatioiden tarpeellisuudesta ja vaihtoehtoisista toteutamistavoista.)

Polttoaineen jakelijan näkökulmasta ei esitetyillä kompensaatiomalleilla ole merkitystä.

Yhteenveto ja johtopäätökset

Voitte tässä lausua luvusta 6.

Ks. edellä.

Viljanen Arto
Suomalainen Energiaosuuskunta (SEO)